

Commentaar op het wetsvoorstel Modernisering Wet WOZ

Door:

Commissie wetsvoorstellen van het Register Belastingadviseurs

Op 2 april 2012 heeft het Ministerie van Financiën een wetsvoorstel inzake de wijziging van de Wet waardering onroerende zaken en enkele andere wetten, ook wel Modernisering Wet WOZ genoemd, voor consultatie op het internet geplaatst (hierna: het wetsvoorstel). Het wetsvoorstel betreft allereerst een verruiming van de openbaarheid van de WOZ-waarde van woningen. Verder bevat het wetsvoorstel een regeling van de landelijke voorziening WOZ bij het Kadaster en het schrappen van de zogenoemde Fierensmarge. Tot slot introduceert het wetsvoorstel een meer informele wijze van bezwaarbehandeling. De commissie wetsvoorstellen van het Register Belastingadviseurs (hierna: de commissie) heeft met belangstelling kennis genomen van deze wijzigingen op het gebied van de Wet WOZ en wenst daarover een aantal opmerkingen te maken.

1. Openbaarheid van de WOZ-waarde

De commissie ondersteunt het voornemen dat de WOZ-waarde in combinatie met adresgegevens openbaar worden gemaakt nu deze gegevens ook grotendeels bijvoorbeeld al zijn te raadplegen op de website van het Kadaster. Wel maakt de commissie zich enige zorgen of er voldoende waarborgen zijn getroffen ter bescherming van die gegevens zodat hiervan geen misbruik of gebruik gemaakt kan worden. De commissie verneemt in dat kader graag welke waarborgen er zijn (getroffen) om te voorkomen dat de informatie wordt gebruikt voor direct marketing, commerciële of charitatieve doeleinden.

2. De landelijke voorziening WOZ

Op pagina 2 van de memorie van toelichting van het wetsvoorstel wordt opgemerkt "*Met de realisatie van een landelijke voorziening WOZ kunnen burgers eenvoudig en laagdrempelig de WOZ-waarde opvragen bij één centraal punt. Zij kunnen dan de WOZ-waarde van hun woning vergelijken met de WOZ-waarde van zelf gekozen woningen ...*". De commissie vraagt een toelichting op de specifieke gegevens die openbaar gemaakt worden. Indien deze gegevens door belastingplichtigen gebruikt kunnen worden als referentieobject, dan zou een uitgebreidere vastlegging van gegevens moeten plaatsvinden, te denken valt daarbij aan bijvoorbeeld oppervlakte, inhoud, het al of niet aanwezig zijn van aanbouwen e.d., erfpacht etc.

3. Belanghebbenden

In de artikelsgewijze toelichting wordt bij artikel I, onderdeel G (artikel 28 van de Wet waardering onroerende zaken) onder meer opgemerkt "*In de voorgestelde wijziging wordt een volzin toegevoegd waarin een definitie is opgenomen van een belang te zijnen aanzien. De voorgestelde wijziging betreft geen uitbreiding van het aantal personen dat een WOZ-beschikking kan aanvragen, het hebben van een persoonlijk belang blijft een voorwaarde. Dit belang hoeft echter niet langer uitsluitend een belang met betrekking tot zijn belastingheffing te zijn.*" In de volzin die wordt toegevoegd, wordt onder meer opgemerkt dat het moet gaan om een individueel belang. Graag verneemt de commissie aan welk ander individueel / persoonlijk belang dan een belang met

betrekking tot belastingheffing gedacht moet / kan worden. In de ogen van de commissie verdient het aanbeveling om in de toelichting een aantal voorbeelden te noemen waaraan gedacht kan worden.

Uit het wetsvoorstel maakt de commissie op dat het straks mogelijk is om WOZ-waarden te raadplegen via de landelijke voorziening WOZ. De commissie vraagt zich af wat deze informatie toevoegt aan de bestaande mogelijkheid om gegevens op te vragen op de website van het Kadaster.

4. Afschaffen van de Fierensmarge

De commissie heeft met instemming kennisgenomen van het feit dat de Fierensmarge uit artikel 26a van de Wet WOZ nu definitief uit de wet wordt geschrapt. Ook al had het artikel sinds het arrest van de Hoge Raad op 22 oktober 2010 feitelijk geen betekenis meer. Dit komt de transparantie van de Wet WOZ ten goede. Verder deelt de commissie de conclusie van het kabinet dat het systeem van waardeklassen geen recht doet aan de investeringen in kwaliteit en actualiteit van de WOZ-waarde en bovendien een complexe wetgeving met zich meebrengt.

5. Informele wijze van bezwaarafhandeling

- 5.1 De commissie ondersteunt het streven van de overheid om eenvoudiger, transparanter en doelmatiger te werk te gaan. Wel is de commissie van mening dat dit niet ten koste mag gaan van de rechtsbescherming en rechtszekerheid. Tegen deze achtergrond plaatst de commissie de navolgende kanttekeningen.
- 5.2 In het wetsvoorstel wordt verwezen naar de bijzondere regels met betrekking tot herziening van voorlopige aanslagen Inkomstenbelasting (artikel 9.5 Wet inkomstenbelasting 2001). In de ogen van de commissie gaat deze vergelijking niet helemaal op. Indien een belastingplichtige geen (of te laat) gebruik maakt van de mogelijkheid tot herziening van zijn voorlopige aanslag Inkomstenbelasting, dan leidt dit niet tot onherroepelijke gevolgen. Hij kan altijd nog reageren door middel van het maken van bezwaar tegen de definitieve aanslag Inkomstenbelasting, waarbij de voorlopige aanslag wordt verrekend. Dit is niet mogelijk ten aanzien van de herzieningsmogelijkheid die is opgenomen in het onderhavige wetsvoorstel. Wanneer niet binnen de herzieningsperiode van zes weken wordt gereageerd, staat de WOZ-beschikking onherroepelijk vast en heeft deze tevens invloed binnen andere belastingmiddelen. Er is in tegenstelling tot de regeling voor de inkomstenbelasting geen herkansingsmogelijkheid.
- 5.3 Uit het wetsvoorstel blijkt dat het verzoek tot herziening moet zijn ingediend binnen zes weken na dagtekening van de beschikking (voorgesteld artikel 25 lid 2). Op dit verzoek moet binnen twaalf weken na dagtekening zijn beslist (voorgesteld artikel 25 lid 3). Wordt niet of niet tijdig beslist op het herzieningsverzoek, dan wordt de oorspronkelijke beschikking voor bezwaar vatbaar (voorgesteld artikel 25 lid 4). De bezwaartermijn neemt in dat geval dus een aanvang 12 weken na de dagtekening van de beschikking. Het RB heeft met betrekking tot deze regeling de navolgende opmerkingen. Het is het RB is niet duidelijk op welke wijze belanghebbenden worden gewezen op het feit dat na twaalf weken de betreffende beschikking voor bezwaar vatbaar wordt, aangezien dit relevant is voor het tijdig indienen van een bezwaar. Indien het belanghebbende niet duidelijk is dat de beschikking voor bezwaar vatbaar is geworden zullen zij mogelijk

verzuimen tijdig bezwaar in te dienen. Het RB pleit er daarom voor het verzoek om herziening na 12 weken van rechtswege aan te merken als een bezwaar. Hiermee wordt voorkomen dat na een tijdig ingediend verzoek tot herziening, waarop niet of niet tijdig is gereageerd, te laat bezwaar wordt ingediend. Aanvullend vraagt het RB waarom niet is gekozen voor toepassing van de dwangsomregeling bij niet of niet tijdig doen van uitspraak op het herzieningsverzoek.

- 5.4 In het wetsvoorstel worden geen vormvereisten gesteld aan het wijzigingsverzoek om de herzieningsperiode niet onnodig te formaliseren. Het RB is van mening dat duidelijkheid geboden moet worden op welke wijze een herzieningsverzoek moet worden ingediend. In het kader van rechtsbescherming is de commissie van mening dat het aanbeveling verdient om het (eerste) contactmoment schriftelijk te bevestigen. Dit om te voorkomen dat niet duidelijk is of een herzieningsverzoek is gedaan of niet. Immers, wanneer er binnen de herzieningsperiode van zes weken niet wordt gereageerd staat de WOZ-waarde onherroepelijk vast. Tevens is het moment van indiening van het herzieningsverzoek relevant voor de bepaling van de aanvang van de bezwaartermijn. De commissie bepleit een vergelijkbare regeling zoals thans opgenomen in artikel 6:14, lid 1 van de AWB. Op grond hiervan moet het bestuursorgaan de ontvangst van een bezwaarschrift schriftelijk bevestigen. en wordt de ontvangst van een beroepschrift schriftelijk bevestigd door een rechterlijke instantie.
- 5.5 De commissie stelt vragen bij de in het wetsvoorstel gemaakte opmerking als zou de introductie van de herzieningsperiode ook een besparing in de proceskosten voor burgers en bedrijven betekenen. Met name bezien vanuit de optiek van de uren die gemoeid zijn om een en ander te bestuderen en een adequate reactie te geven, lijkt de commissie niet tot een kostenbesparing te leiden. In dat kader vraagt de commissie zich voorts af hoe moet worden omgegaan met de kosten die zijn gemoeid met het opstellen van een taxatierapport dat is opgesteld ten behoeve van de herzieningsmogelijkheid. Wanneer de WOZ-waarde als gevolg van die nieuw opgestelde taxatierapport in de herzieningsperiode wordt verlaagd, betekent dit dat de kosten niet worden vergoed. Een vergoeding van die kosten zou wel het geval zijn wanneer dit gebeurt in de bezwaarfase. De commissie ziet graag een toelichting hoe zich dit tot elkaar verhoudt daar in de praktijk regelmatig gebruik wordt gemaakt van taxatierapporten zodat met behulp van deskundigen de (juiste) WOZ-waarde kan worden aangetoond. Aanvullend plaatst de commissie vraagtekens omtrent de benodigde (personele) capaciteit bij gemeenten die benodigd is om alle herzieningsverzoeken binnen de voorgestelde wettelijke termijn te kunnen afhandelen. Bij onvoldoende capaciteit zou dit ertoe kunnen leiden dat de doelstelling van de voorgestelde wijziging, te weten een vereenvoudiging niet wordt gehaald. De commissie wijst erop dat in het wijzigingsvoorstel geen eenzijdige verlenging van beslistermijnen is opgenomen voor de gemeente.
- 5.6 Op grond van het voorafgaande vraagt de commissie zich af of het niet raadzaam is om het verzoek om herziening op te nemen in de Algemene wet bestuursrecht. Zoals dit ook is gedaan in de wet op de Inkomstenbelasting en Vennootschapsbelasting met verzoeken om herziening. Hiermee zal de rechtszekerheid zeker zijn gediend.

Dit commentaar is opgesteld door de commissie wetsvoorstellen van het Register Belastingadviseurs. In het bijzonder hebben hieraan bijgedragen mr. A.T.P. Nefkens CB en mr. dr. R.M.P.G. Niessen-Cobben FB.